

GÜMNAASIUMIASTME
ÕPPEKAVA

2017

Sisukord

Värskas Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava koostamise alused ja ülesehitus	4
ÜLDOSA	6
Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ning põhimõtted	6
Koolitöötajate tegevused üldpädevuste kujundamiseks.....	10
Õppe- ja kasvatustöö korraldus ning ajakasutus	14
Ainekursuste mahud.....	16
Kohustuslikud õppeained.....	16
Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise põhimõtted	19
Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted	20
Läbivate teemade realiseerimine õpikeskkonna kaudu.....	22
Liikluskasvatus gümnaasiumiastmes	28
Hindamise korraldus	29
Õpilase arengu ning tema teadmiste ja oskuste hindamine	29
Järelevastamise ja järeltööde tegemise kord	32
Üleminekueksamite korraldus	34
Kokkuvõttev hindamine.....	34
Hinde ja hinnangu vaidlustamine.....	35
Käitumise hindamine	35
Täiendav õppetöö ja järgmisse klassi üleviimine	36
Karjääriteenuste korraldus	37
Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted	38
Õpilase nõustamine ning vanema teavitamine.....	38
Gümnaasiumi lõpetamise korraldus.....	39
Õpetaja töökava koostamise põhimõtted	41
Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	42
Rakendussätted	42

Väraska Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Väraska Gümnaasiumi **gümnaasiumiastme õppekava** on kooli IV kooliastme õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast.

Väraska Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava terviktekst on kättesaadav kooli koduleheküljel www.hot.ee/verskakool ja kooli raamatukogus.

Väraska Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekavas on üldosa ja ainevaldkonniti koondatud ning kursuseti esitatud ainekavad.

Väraska Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava üldosas esitletakse:

- 1) õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ning –põhimõtted;
- 2) õppe- ja kasvatuse korraldus ning ajakasutus;
- 3) õppesuundade kirjeldused ja nende tunnijaotusplaan
- 4) valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted, erinevate õppekeelte kasutamine kursuseti;
- 5) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted;
- 6) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 7) hindamise korraldus;
- 8) gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
- 9) õpilaste nõustamise korraldus;
- 10) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
- 11) karjääriteenuste korraldus;
- 12) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
- 13) kooli gümnaasiumiastme õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Õppeainete ja kursuste koondatud ainekavad esitatakse ainevaldkonniti järgmiselt:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstiained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus;

9) valikainete kursused

Õppekava ellu viies lähtutakse järgmistest ühistest väärtustest:

- 1) **koostöö** – õppekava eesmärkide ja põhimõtete realiseerimisel tehakse koostööd õpilaste, lastevanemate, kolleegide ning teiste huvigruppidega;
- 2) **vastutustunne** – ümbritsevasse keskkonda, võetud kohustustesse ja sõlmitud kokkulepetesse suhtutakse vastutustundega ning käitatakse keskkonda säästvalt;
- 3) **vaimsus** – püütakse olla loov ja konstruktiivne, välditakse väiklust ja lamedust; tähtsustatakse kultuuritraditsioone;
- 4) **tervis** – õppimiseks ja töötamiseks luuakse võimalikult soodne tervislik keskkond ning püütakse toimida enda ja teiste tervist kahjustamata;
- 5) **tulevikku suunatus** – igapäevastes tegevustes peetakse silma kaugemaid eesmärke ning välditakse klammerdumist igapäevarutiini.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arenemine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

ÜLDOSA

Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ning põhimõtted

Värskas Gümnaasiumi õppe- ja kasvatuseesmärgid tulenevad kooli eripärast ja arengukavast, kus on silmas peetud nii õpilaste, vanemate, kooli töötajate soove kui piirkonna vajadusi ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Värskas Gümnaasiumi eripära:

ERIPÄRA	KOOLI ERIPÄRA ESILETOOJAD	AINEVALDKONDADE TOETUS ERIPÄRA KUJUNEMISEL
LOODUSLÄHEDEUS	Kooli asukoht, õuesõpet soosiv mitmekesine kooliümbrus (mets, järv, maastikukaitseala jne), loodus- ja matkarajad, loodusvaatlused, õppekäigud, koostööprojektid	loodusained kehaline kasvatus kunstiained
TERVISLIKKUS	Staadion, valgustatud terviserada, sportlikud päevakud, matkad, „Suitsuprii klass“	kehaline kasvatus sotsiaalsed
ETTEVÕTLIKKUS	Oma Kooli Päev ja laat, õpilaskohvik jt õpilasfirmad, majandusmängud, ettevõtluspäevad	valikained kunstiained võõrkeeled matemaatika kehaline kasvatus
LOOVUS	Pärimuspäevad, käsitöö- ja kunstinäitused ning õpitoad, osavõtt oma loomingukonkurssidest, kino ja etenduste ühiskülastused, piiriülene koostöö, muusikakool, seto kultuuri nädala üritused	valikained kehaline kasvatus kunstiained eesti keel ja kirjandus võõrkeeled

Värskas Gümnaasiumi moto:

Värskas Gümnaasium – hää õpmisõ ja oppamisõ kotus

Värskas Gümnaasiumil on nii hariv kui kasvatav ülesanne. Kooli põhiülesandeks on aidata gümnaasiumiastme õpilasel selgusele jõuda oma huvides ja võimetes, et nad leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna ning omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes ning tagavad valmisoleku elukestvaks õppeks.

Loodud on turvaline, sõbralik, arendav ja toetav õppekeskkond, mis aitab kaasa õpilaste kujunemisele sotsiaalselt küpseteks, usaldusväärseteks, loovateks, mitmekülgeteks

isiksusteks, kes on oma eesmärgid teadvustavad ja saavutada oskavad ning kes suudavad ennast teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Jätkatakse põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja –hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning oma kultuuri kandmisele ja edendamisele, looduskeskkonna jätkusuutlikkuse tagamisele ning riigi majanduse arengule.

Värskas Gümnaasiumis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Kool loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlblise küpsuse saavutamiseks. Õpilane on üha rohkem oma õpihuvi hoidja ning õppimise eesmärgistaja, juhtija, vastutaja ja analüüsija.

Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse gümnaasiumis õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele. **Värskas Gümnaasiumi IV kooliastmes tähtsustatakse ja väärtustatakse ka paikkonna kultuuri eripära ja traditsioone, õpilane tunneb ning väärtustab kohalikke loodusvarasid, on tervisliku ellusuhtumisega ja aktiivne.**

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Süsteemse, tervikliku ja tasakaalus ning mitmekesiseid õpikogemusi pakkuva õppe- ja kasvatusprotsessi kaudu loob kool tingimused üld-, valdkonna- ja õppeainepädevuste saavutamiseks.

Õppe- ja kasvatusaine üleseks eesmärgiks on pädevuste kujunemine. Õppekava taotleb õpilastel järgmistel üldpädevuste kujunemist:

- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus
- 2) sotsiaalne ja kodaniku pädevus;
- 3) enesemääratluspädevus;
- 4) õpipädevus;
- 5) suhtluspädevus;
- 6) matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus;
- 7) ettevõtlikkuspädevus;
- 8) digipädevus

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõikide õppeainete kaudu, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevused realiseeruvad ka õppekeskkonna kujundamise ning kogu koolipere tegevuse kaudu, kuid üldpädevuste kujunemine toimub ka keskkonnades, mida kool suunata või kujundada ei saa.

Kultuuri- ja väärtuspädevus - suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;

Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;

Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitud; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboliteid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;

Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid;

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja koolivälise tegevus.

Ainevaldkonnapädevus (keele- ja kirjanduspädevus, võõrkeelepädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduslik pädevus, sotsiaalne pädevus, kunstipädevus, kehakultuuripädevus) kujuneb saavutatud õpitulemuste alusel.

Värska Gümnaasiumi õppekava läbinud lõpetaja:

- on adekvaatse enesehinnanguga ning nii iseseisva õppimisoskuse kui ka koostööoskusega noor;
- omab iseseisvust, tal on kujunenud oma maailmapilt ning tal on valmisolek elus toime tulekuks;
- mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest – õpilasel on välja kujunenud kodanikuoskused, -aktiivsus ja -vastutus;
- on teadlik enda võimekusest ning on tuttav temale sobiva edasise haridustee võimalustega.

Koolitöötajate tegevused üldpädevuste kujundamiseks

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamine

- Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.
- Koolis keskendutakse teiste loomingu väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrektselt viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu. Õpilaste poolt õpetajale esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Sotsiaalse – ja kodanikupädevuse kujundamine

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises ja kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida.
- Õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena: õpilased peavad kursuse alguses teadma mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Õpetajad võtavad õppeteema või kursuse lõpus õpilastelt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.
- Kehtestatud reeglite järgmisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskuju.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisel meeskonnas töötamisel. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis selle läbiviimisele järgneb peale rühmatöö tulemuste arutelu ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

Enesemääratluspädevuse kujundamine

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.
- Õpilastega läbiviidavad arenguveestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil, mille aluseks võib olla õpimapp. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ning võimalusel ka tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt. Tagasiside vorm ja kriteeriumid peaksid õpilasele eelnevalt teada olema.?

Õpipädevuse kujundamine

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi - funktsionaalse lugemisoskuse - arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja Internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutatuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või vahendeid.
- Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne arenguplaan on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsioonija tulemuslikumaks ärakasutamiseks.

Suhtluspädevuse kujundamine

- Klassiruumides ja õppetundides on võimalik kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlat kasutama.
- Olulist tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele.
- Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamine

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma ainele ja õpilaste vanusest tulenevalt statistilise andmetöötluse erinevatele meetoditele.

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele. Selleks on soovitatav kasutada mõistekaardi meetodit.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamine

- Tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada. Lisaks kavandatakse nii ühe aine piires kui õppeainetevahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad rühma või meeskonnana saavutama tulemused.
- Paljud tunnivälised üritused kavandatakse aineteülese ühistegevusena, mille korraldamisse ja läbiviimisse kaasatakse õpilasesinduse liikmete kõrval ka teised õpilased.

Digipädevuse kujundamine

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu uueneva digitehnoloogia kasutamise võimalustele. Mitmes õppeaines toimivad e- kursused ja kasutatakse e-õppeks sobilikke keskkondi.

Gümnaasiumiastmes taotletavad pädevused

Gümnaasiumi lõpetades õpilane:

- 1) käitub eetiliselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- 2) vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;
- 3) kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 4) austab ja väärtustab teiste rahvaste kultuuritraditsioone; aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab, austab ja **kannab edasi seto kultuuri eripära ning traditsioone**;
- 5) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri;
- 6) kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda;

- 7) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;
- 8) valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
- 9) kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;
- 10) omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
- 11) kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud küsimustes;
- 12) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt;
- 13) hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale;
- 14) elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

Õppe- ja kasvatustöö korraldus ning ajakasutus

Üldised põhimõtted õppe ja kasvatuse korraldusele ning ajakasutusele

- 1) Värskas Gümnaasium võimaldab õppe gümnaasistidele üldsuunas:
- 2) Kooli õppetöö toimub päevases õppevormis.
- 3) Kooli õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog
- 4) Õppeaasta algus on 1. september.
- 5) Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, kursus, õppeaasta.
 1. Õppetunni pikkus on 45 minutit.
 2. Õppepäeva ja õppenädala pikkus on määratud tunniplaaniga
 3. Kursuse ajaline kestvus on 35 õppetundi.
 4. Õppeaasta on määratud perioodiga 1.septembrist järgmise aasta 31. augustini ning õppepäevi on õppeaastas 175.
- 6) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust.
- 7) Õppeaasta jooksul õpilastelt nõutud läbitud kursuste hulk on määratud tunnijaotusplaanis, mis on koostatud riiklikust õppekavast, kooli õppekavast ja õpilase valikutest lähtuvalt.
- 8) Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas ning õppenädalas määratakse tunniplaanis.
- 9) Värskas Gümnaasiumis kehtivad Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud koolivaheajad.

10) Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg fikseeritakse ainekavas ja õpetaja töökavas. Õppekäigud on kinnitatud kooli õppekäikude plaanis klassiti.

11) Värska Gümnaasiumis toimuvad üleminekueksamid 11. klassis:

- a) 11. klassis arvestatakse ühe üleminekueksamina õpilase poolt koostatud uurimistöõ, mille kaitsmine toimub aprillis - mais ja mis on ühtlasi gümnaasiumi lõpetamiseks vajalik koolieksam;
- b) 11.klassi teise üleminekueksami õppeaine otsustatakse õppenõukogus ja tehakse õpilastele teatavaks veebruari alguses;
- c) üleminekueksami materjalid koostab aineõpetaja ja need kinnitab direktor hiljemalt 10 päeva enne eksami algust;
- d) üleminekueksamid toimuvad mais.

12) Võõrkeelte õpetamine.

Koolis õpetatakse B2 keeleoskustasemel võõrkeelena inglise keelt ja B1 keeleoskustasemel võõrkeelena vene keelt.

Gümnaasiumis käsitletakse õppimist õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikus toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmisstruktuuridele.

Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus). Toetatakse eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõttu.

Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Loodud on õppekeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppe- ja kasvatustegevuses lastakse õpilastel seada oma sihid, võimaldatakse õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning antakse õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaim õpistiil. Pakutakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäihe individuaalsust.

Õppetegevust kavandades toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega ning õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (kooliõues, looduses, muuseumides, loodus- ja keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes või asutustes), samuti virtuaalses õppekeskkonnas (üksikud õppeülesanded, e-kursused jms). Õppetööd mitmekesistavad ja rikastavad erinevad ainealased üritused (ainenädalad ja -võistlused, külalistunnid, õppekäigud ja -ekskursioonid).

Ainekursuste mahud

Kohustuslikud õppeained

Toetudes põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ning gümnaasiumi riiklikule õppekavale, on Värskas Gümnaasiumi gümnaasiumiastmes **kohustuslikud** järgmised seitsmesse ainevaldkonda jaotatud õppeained ja kursused:

1) keel ja kirjandus:	eesti keel	6 kursust
	kirjandus	5 kursust
2) võõrkeeled:	B2 keeleoskustasemel võõrkeel	5 kursust
	B1 keeleoskustasemel võõrkeel	5 kursust
3) matemaatika:	kitsas matemaatika	8 kursust
	või	
	lai matemaatika	14 kursust
4) loodusained:	bioloogia	4 kursust
	geograafia (<i>loodusgeograafia</i>)	2 kursust
	füüsika	5 kursust
	keemia	3 kursust
5) sotsiaalsed:	ajalugu	6 kursust
	ühiskonnaõpetus	2 kursust
	inimeseõpetus	1 kursust
	geograafia (<i>inimgeograafia</i>)	1 kursust
6) kunstained:	muusika	3 kursust
	kunst	2 kursust
7) kehaline kasvatus:	kehaline kasvatus	5 kursust

Minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on **96** kursust. Kool tagab õpilasele seaduses ettenähtud kohustuslike õppeainete kursuste mahu (kitsa matemaatika puhul vähemalt 63, laia matemaatika puhul 69) ning määrab ka kooli valikkursused (20), tabel 1.

Kooli poolt määratud valikkursused

tabel 1

Tekstiõpetus	1
Müüt ja kirjandus	1
Kirjandus ja ühiskond	1
Kirjandus ja film	1
Funktsionaalne analüüs I ja II	2
Orgaaniline keemia (praktikum)	1
Keskkonnaõpetus	1
Loodusteadused, tehnoloogia ja ühiskond	1
Optika	1
Inimene ja õigus	1
Psühholoogia	1
Üldajalugu-maailmaajalugu: tsivilisatsioonid väljaspool euroopat:	1
Majandusõpetus	2
Turismimajandus	1
Uurimistöö alused	1
Riigikaitse	2
Pärimuskultuur (kodulugu)	1

Selleks, et gümnaasiumiõppe jooksul läbida nõutavad 96 kursust tuleb õpilasel täiendavalt gümnaasiumiastme jooksul valida vähemalt 13 valikkursust, kitsa matemaatika valinud õpilastel ja 7 valikkursust laia matemaatika valinud õpilasel, vastavalt tabelis 2 loetletud valikkursuste hulgast.

Õpilase otsustada jääb:

1. kohustusliku matemaatika kitsa või laia kursuse;
2. kolme aasta jooksul läbitavad valikkursused, kusjuures:

* **kitsa matemaatika** kursused valinud õpilasel on kohustuslikke kursusi **83** ning temal tuleb valida kooli pakutavatest valikkursustest **vähemalt 13 kursust**;

* **laia matemaatika** kursused valinud õpilasel on kohustuslikke kursusi **89** ning temal tuleb valida kooli pakutavatest valikkursustest **vähemalt 7 kursust**.

Valikainete kursused korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul. Gümnaasiumi 10. klassis teeb õpilane maikuu jooksul kõikide kooli poolt pakutavate valikkursuste osas enda valikute pingerea, märkides ära esimese, teise ja järgnevad valikud. Vähem kui 12 soovijaga valikkursustest avab Värskas Gümnaasium need, millele on enim registreerunud.

Õpilaste valitavad valikkursused

tabel 2

Kõne ja väitlus	1
Pärimusmuusika alused	1
Esemelise kultuuri alused	1
Praktiline inglise keel	4
Vene keel	2
Autoõpetus	2
Usundiõpetus	1
Füüsika ja tehnika	1
Spordikursus	1
Massaaži alused	1
Liikumine välitingimustes	1
Ajalugu ja film	1
Globaliseeruv maailm	1
Filosoofia	1
Inimene ja õigus	1
Kultuurilugu	1
Arvuti kasutamine uurimistöös	1
Robootika	1
Teaduslaager	1

Vajadusel rakendatakse õppetöö läbiviimisel osalist klassideta õpet. Kool viib valikkursusi vajadusel läbi koostöös teiste koolide ja organisatsioonidega, sealhulgas kasutades Eesti ja rahvusvahelisi võrgustikke ning infotehnoloogilisi lahendusi.

Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Valikkursuse “huvialaring”

Õpilase avalduse alusel võib kool valikkursusena arvestada õpilase osalemist huvikoolis või mõnes muus väljaspool kooli aset leidvas õppetegevuses.

Huvialaringi kandmiseks õpilase valitud valikainete nimekirja peab õpilane 1. oktoobriks esitama õppealajuhatajale kirjaliku avalduse, milles on toodud huvialaringi või õppetegevuse nimetus, vastutav organisatsioon või asutus, tegevuse maht (näiteks tunde nädalas, ainepunktid) ning juhendaja või vastutaja nimi, allkiri ja kontaktid. Vastav vorm on kooli kodulehel.

15. maiks esitab õpilane õppealajuhatajale vastava asutuse või organisatsiooni tõendi või tunnistuse õppetegevuses osalemise ning õpitulemuste kohta koos läbitud tegevuste mahuga (näiteks ainepunktid, tunnid).

Valikkursuse “huvialaring” läbimine fikseeritakse lõputunnistusel hindega “A” (arvestatud).

Õppekava kvaliteetne täitmine tagatakse sisehindamise põhimõtteid rakendades. Vastavat tööd koolis koordineerib õppealajuhataja.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise põhimõtted

Värskas Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppe- ja kasvatustöö eesmärgiks on luua igale õpilasele võimalus saada oma võimetele vastav haridus.

Aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis, selgitavad välja õpilase individuaalsed õpivajadused ning vajaduse korral kohandavad õpet ja õppemeetodeid õpilase vajaduste kohaselt.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võimaldab kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasab nende muudatuste tegemisse ka õpilase vanema. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava.

Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalne õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, saab individuaalset õppekava rakendada vaid nõustamiskomisjoni soovitusel.

Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib kool vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

Värskas Gümnaasium gümnaasiumiõpilastele järgmisi tugiteenuseid:

- õpilase individuaalne nõustamine ja tunniväline juhendamine;

- individuaalsed õpiülesanded, individuaalne õppekava;
- sotsiaalpedagoogi teenus;
- vajadusel koduõppe võimaldamine;
- psühholoogi teenus (koostöös Põlvamaa Rajaleidjaga).

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse litsentsitud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest ning üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, konkursil või võistlusel väga heade tulemusteni jõudnud õpilaste puhul ka vastava valdkonna ekspertide hinnanguid.

Gümnaasium korraldab andekate õpilaste juhendamist läbi

- individuaalsete õpiülesannete ja nõustamise / individuaalse õppekava
- olümpiaadideks, õpilasvõistlusteks ettevalmistuse
- projektides osalemise
- TÜ Teaduskooli kursuste läbimise
- huviringide töö
- õppekäikude ja õppepäevade töö.

Direktori määratud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ülesanne on HEV õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel. Ta toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajatele, vanematele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks.

Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad puudutavad õpilase arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi ning on üheks pädevuste saavutamise ning õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks. Läbivad teemad on aineülesed ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust ja toetavad õpilaste suutlikkust oma teadmisi erinevates eluvaldkondades rakendada.

Läbivate teemade õpe teostatakse:

õpikeskkonna korralduses

Õpilastele on loodud

- turvaline, tervist kaitsev, esteetiline, keskkonnasõbralik ja õpilase arengut toetav mitmekesine ning otstarbekas **füüsiline** õpikeskkond;

- õiglane ja võrdõiguslik õppimist ning õpilaste aktiivsust, loovust ja ettevõtlikkust toetav ja üldinimlikke alusväärtusi austav **vaimne** õpikeskkond;
- kodanikualgatus, koostööd, suhtlemisuskust, ideede paljusust väärtustav ning positiivseid uuendusi toetav **sotsiaalne** õpikeskkond.

aineõppes

Läbivad teemad on lõimitud õppeainete aine- ja töökavadesse, neid käsitletakse õppeteemade ja õppeülesannete kaudu, korraldatakse aineüleseid projekte, õuesõppepäevi ja õppekäike, õppetundides kasutatakse kaasaegseid infotehnoloogilisi vahendeid, rakendatakse avastus- ja uurimuslikku õpet, koostatakse referaate ja uurimistöid jpm.

Kõiki õppeaineid läbivad teemad on:

- väärtused ja kõlblus
- tervis ja ohutus
- kultuuriline identiteet
- keskkond ja jätkusuutlik areng
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
- teabe keskkond
- tehnoloogia ja innovatsioon
- elukestev õpe ja karjääri planeerimine

Õppeainete roll läbiva teema käsitlemisel on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev ning oleneb ainevaldkonna seose tihedusest läbiva teemaga.

Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline koosõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming, interdistsiplinaarne valdkonnasisene või interdistsiplinaarne valdkondade vaheline lõiming. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatud õppetegevusena.

valikkursuste valikul

Toetamaks läbivaid teemasid „Tervis ja ohutus“, „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Väärtused ja kõlblus“ ja „Kultuuriline identiteet“, on kooli gümnaasiumiastme tunnijaotusplaani lisatud järgmised valikained:

- sport, liikumine välistingimustes, massaaži aluskursus, seiklusturism
- keskkonnaõpetus jne
- majandusõpetus, ettevõtlusõpe, turismi alused, esemelise kultuuri alused, kulturikorraldus jne
- kultuurilugu, pärimuskultuur, pärimusmuusika alused jne

praktilises, uurimuslikus või loovtöös

Õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle praktilise, uurimusliku või loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna.

klassivälises õppetegevuses

Läbivaid teemasid toetavad koolis tegutsevad erinevaid ainevaldkondi hõlmavad huviringid. Koolipere osaleb keskkonnaalastes ettevõtmistes ja projektides („Keskkond ja jätkusuutlik areng“), toetab õpilasfirmade ja riigikaitsealast tegevust („Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“), osaleb veebipõhises õpilasprojektides („Teabekeskond“), korraldab erinevaid tervise- ja spordiüritusi. Koolis toimuvad erinäolised kontserdid ja näitused, mille osalejateks on nii õpilased kui ka kooli külalised („Kultuuriline identiteet“).

Läbivate teemade realiseerimine õpikeskkonna kaudu

Läbiva teema „**Väärtused ja kõlblus**“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- 1) analüüsima kriitiliselt ja argumenteeritult väärtusi ja kõlbelisi norme, erinevaid väärtussüsteeme, nende seoseid ajaloolis-kultuurilise kontekstiga, religiooniga ja maailmavaatega;
- 2) reflekteerima isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; tegema mõtestatud maailmavaatelisi ja kõlbelisi valikuid ning neid põhjendama;
- 3) tegutsema erinevaid vaateid ja seisukohti respektierides ning kaitsma ja põhjendama oma seisukohti;
- 4) ette nägema, võimaluse korral vältima ja lahendama väärtuste ja kõlbeliste normidega seotud konfliktsituatsioone;
- 5) mõistma, et mitmekesisus on ühiskonna rikkuse ja arengu tingimusi.

Läbiva teema käsitlemisel **gümnaasiumis** on kesksel kohal kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega. Soovitavate käitumisviiside kujunemist tõhustab õpilase osalus demokraatlikes diskussioonides, kooli õpilasomavalitsuse ja muude sarnaste organisatsioonide töös ning kaasatus koolielu korraldamisse.

Läbiva teema „**Tervis ja ohutus**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Õpilast suunatakse:

- 1) hindama mitmesuguste käitumisviiside ohutusastet ning lühi- ja pikaajalisi tagajärgi tervisele ja turvalisusele; selgitama loodus- ja sotsiaalainetes õpitule tuginedes alkoholi ja tubaka mõju inimorganismile ja käitumisele;
- 2) analüüsima ja hindama keskkonna ja ühiskonna (sealhulgas eakaaslaste) mõju inimeste tervisele ja ohutusvaldade otsuste langetamisele; vältima negatiivseid mõjusid ja toetama teisi positiivsete otsuste langetamisel;
- 3) analüüsima tervise- ja ohutusvaldade info, toodete ja teenuste kvaliteeti, maksumust ja kättesaadavust;
- 4) analüüsima ohutegurite suurust, teadvustama õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkust; tundma ära olukorrad, mis nõuavad professionaalset abi.

Gümnaasiumiosas on põhiliseks läbiva teema käsitlemise vormiks õpilaste praktiline tunniväline terviseedenduslik ja turvalisust toetav tegevus, sealhulgas nooremate juhendajatena ja projektide väljatöötajatena ning rakendajatena oma koolis või ka riiklikul tasandil.

Läbiva teema „**Kultuuriline identiteet**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijjana ja kultuuride vahendajana;
- 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
- 4) tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- 5) teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- 6) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Gümnaasiumiastme õppeprotsess toetab jätkuvalt omakultuuri väärtustamist, huvi ja eelarvamustevaba ning teadlikku suhtumist teistesse kultuuridesse. Õpilase teadmisi (Eesti ja maailma, eelkõige Euroopa Liidu liikmesriikide) erinevatest kultuuridest laiendatakse ja

sünteesitakse tervikuks ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunstiajaloo, filosoofia, religiooni ajaloo, kirjanduse, võõrkeelte jm tundides. Oluline on luua võimalusi erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia teel kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mida toob endaga kaasa elamine teises kultuuriruumis.

Läbiva teema „**Keskkond ja jätkusuutlik areng**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- 2) kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti, osalema kodanikualgatuse korras keskkonnaasjade otsustamisel, pakkudes välja lahendusi keskkonnaprobleemidele nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil;
- 3) aru saama loodusest kui terviksüsteemist ning inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest, inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 4) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest, inimtegevusega kaasnevatest riskidest;
- 5) võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest ja omandama jätkusuutlikku arengut toetavad väärtushinnangud ning käitumisnormid.

Gümnaasiumiastmes harjutavad õpilased keskkonnaalastes küsimustes otsuste langetamist ja hinnangute andmist, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sealhulgas piiranguid), normatiivdokumente ning majanduslike kaalutlusi. Kujundatakse valmisolekut tegeleda keskkonnakaitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlike ja jätkusuutlike tegutsemis- ning majandamisviise.

Läbiva teema „**Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele, osaleb poliitiliste ning majanduslike otsuste tegemisel.

Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama demokraatlikku ühiselu korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;

- 2) mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ja toimimist, nende aluseks olevaid põhimõtteid, õigusi ja kohustusi;
- 3) mõistma enda kui üksikisiku rolli poliitilises ja majanduslikus süsteemis, võimalusi ja vajadust mõjutada ühiskonnas toimuvat ning omandada oskused otsustamisprotsessides osalemiseks;
- 4) mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas, ettevõtlusega seotud negatiivseid ja positiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti ettevõtlusega seotud eetilistes küsimustes; analüüsima ettevõtlusega kaasnevaid riske ja nende vähendamise võimalusi.

Gümnaasiumiastmel on peamine kohalikul ja riigi tasandil otsustamiseks ning majandusel osalemiseks vajalike praktiliste oskuste kujundamine. Klassi- ja kooliväliste tegevuste ning projektide kaudu süvendatakse õpilaste teadlikkust ühiskonna poliitilisest ja majanduslikust toimimisest, et õpilased saaksid oma kogemuse kaudu tunnetada aktiivseks ja informeeritud kodanikuks olemise eeliseid.

Läbiva teema „**Teabekeskond**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad endas erinevate teavikute ja teabekeskondade kasutamist;
- 3) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust; võrdlema erinevaid diskursiivseid praktikaid (nt seltskonnamedia, kohtupraktika, meelelahutus, sõprade omavaheline suhtlus jpt) ning neis valitsevaid suhtlemisnorme;
- 4) mõistma media kui majandusharu üldisi toimimismehhanisme, sealhulgas media osa tööturul;
- 5) analüüsima avalikus ruumis kehtivaid reegleid ning kirjeldama võimalikku tegevust nende rikkumise korral.

Gümnaasiumiõpilane teeb meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning põhjendab neid, lähtudes oma erinevatest huvidest ja vajadustest. Õpilane on kursis avalikus ruumis tegutsemise reeglitega ning taunib nende rikkumist. Ta mõistab meediamajanduse rolli ühiskonnas, tutvub globaliseerumise mõjudega meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele. Läbiva teema ja aineõppe koosmõjul suudab õpilane oma sõnumi vormistada ja seda otstarbekalt edastada.

Läbiva teema „**Tehnoloogia ja innovatsioon**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- 3) aru saama tehnoloogilise, majandusliku, sotsiaalse ning kultuurilise innovatsiooni vastastikustest mõjudest ja omavahelisest seotusest;
- 4) mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- 5) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- 6) arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet innovaatiliste ideede rakendamisel erinevates projektides, osalema koostöös kaasõpilaste ja/või tehnoloogiafirmaga innovaatilises arendusprojektis.

Gümnaasiumis käsitletakse läbivat teemat eelkõige rühmatööna teostatavate uurimis- ja arendusprojektide vormis, püüdes võimaluse korral kaasata kodukandi innovaatilisemaid tehnoloogia-firmasid või teaduskeskusi. Eesmärgiks on positiivsete hoiakute kujundamine tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes. Samuti tuleb gümnaasiumiastme lõpuks tagada kõigi õpilaste valmisolek IKT kasutamiseks igapäevaelus, õpingutes ja töös.

Läbiva teema „**Elukestev õpe ja karjääri planeerimine**” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- 1) tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele tööotsimisoskustele;
- 2) koostama isiklikku karjääriplaani; analüüsima võimalikke alternatiivseid karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis;
- 3) analüüsima tööd reguleerivaid õigusakte, ettevõtte ja töötaja õigusi ja kohustusi ning kohalikku majanduskeskkonda;
- 4) tutvuma teabega edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning luuakse võimalused saada karjäärinõustamist.

Gümnaasiumis aitab läbiv teema kujundada õpilase valmidust ja oskusi teha oma elukäiku puudutavaid valikuid ning suurendada teadmisi töömaailmast. Eesmärgiks on aidata õpilasel mõista ja väärtustada elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestada oma karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Tähelepanu pööratakse praktilistele tööotsimisoskustele ja sellekohaste õigusaktide tundmaõppimisele. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimise ja

töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning neile luuakse võimalused saada karjäärinõustamist.

Liikluskasvatus gümnaasiumiastmes

Liikluskasvatus on kooli õppe- ja kasvatustegevuse kohustuslik osa, mis toimub kooli õppekava alusel. Koolis korraldatava liikluskasvatuse alusdokumentideks on kehtiv liiklusseadus, vabariigi valitsuse poolt kehtestatud laste liikluskasvatuse kord ning gümnaasiumi riiklik õppekava (eriti läbiv teema „Tervis ja ohutus“).

Laste liikluskasvatus on laste ettevalmistamine ohutuks ja kaasliiklejaid arvestavaks liiklemiseks, mille eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina

Gümnaasiumis (10.–12. klass) on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusosalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

Eesmärk:

- 1) kujundada ohutust tagavatest seadustest tulenevaid käitumisharjumusi ning läbi viia ohutusosalased õppused (st teadmiste rakendamine oskuste ja vilumusteni);
- 2) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, vastutustundlikkust, iseenda ja kaasliiklejate turvalisust ning ohutut ja viisakat liiklusosalast käitumist nii jalakäija, sõitja kui ka juhina (st liikluskeskkonna õige tajumine ja toimetulek seal);
- 3) pakkuda võimalust B-kategooria juhilubade saamiseks.

Õpilase liiklusosalased pädevused gümnaasiumiastme lõpuks:

- oskab hinnata ohuteguri suurust, teadvustab õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkuse;
- teab, et pidurdus- ja peatumisteede pikkus sõltub sõiduki kiirusest, tee – ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää);
- tunneb liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile;
- on seaduskuulekas ning tal (gümnaasiumi lõpetajal) on oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;
- oskab leida ja omab ülevaadet ohutusosalastest kampaaniatest, oskab tuua võrdlusi teiste riikidega;
- oskab koostada riskianalüüsi silmas pidades kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

Hindamise korraldus

Kooli hindamisjuhendi aluseks on põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ning gümnaasiumi riiklik õppekava. Õpilaste hindamise korraga sätestatakse gümnaasiumiõpilaste õpitulemuste, käitumise, koostöö- ning iseseisva töö oskuse ning -valmiduse hindamine, hinnete alusel õpilase järgmisse klassi üleviimine, täiendavale tööle jätmine ning gümnaasiumi lõpetamine.

Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras.

Kursuse algul teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks vastava õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi ning hindamise kriteeriumid. Õpetaja lähtub õpilaste teavitamisel töökavast, mille ta on koostanud kooli õppekava üldosa ja kursuse ainekava alusel kõikidele klassidele, kus ta õpetab ning milles on täpsustatud kooli ainekavas esitatud, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õpetajatevahelist koostööd. Kooli õppekavade üldosaga ja ainekavadega saab tutvuda kooli kodulehel vana.verska.ee/kool/.

Värska Gümnaasiumis hinnatakse gümnaasiumiastme õpilasi kokkuvõtivate hinnetega iga kursuse lõpus. Koos õpitulemuste hindamisega antakse hinnang ka käitumise kohta. Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat teavitatakse hinnetest eKooli ja õpinguraamatu kaudu.

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut - anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist ja toetada teda edasise haridustee valikul;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 3) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning gümnaasiumi lõpetamise otsuse tegemiseks.

Õpilase arengu ning tema teadmiste ja oskuste hindamine

Värska Gümnaasiumi gümnaasiumiastmes on hinde kujunemisel õpilase arengu kõrval väga oluline omandatud teadmiste ja oskuste tase ning kvaliteet, samuti nende rakendamisel üles näidatud iseseisvus ja loominguilisus.

Gümnaasiumiastme õpilaste hindamisel on kasutusel:

- **sõnalised hinnangud** - õpilase arengu kirjeldamiseks
- **numbriline hindamine** - omandatud õpitulemuste taseme määramiseks

Sõnaline tagasiside ehk kujundav hindamine

Õpilase arengu toetamiseks kasutatakse õppe kestel kujundavat hindamist, millega kogutakse andmeid õpilase teadmiste, oskuste, väärtushinnangute ning käitumise kohta õppeaja jooksul nii õpetajatelt, kaaslastest kui õpilaselt endalt – see on õppija arengut suunav, akadeemilist, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut toetav suuline või kirjalik tagasiside.

Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist ning reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane **õpetajalt, kaaslastelt** või **enesehinnangu abil** enamasti suulist või kirjalikku tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste, üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Sõnaline tagasiside ehk kujundav hindamine keskendub eelkõige õppe keskel õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega - kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Kujundav hindamine:

- keskendub sellele, kuidas õpilane õpib;
- kaasab õpilase enese ja kaaslaste hindamisse;
- ergutab õpilase arengut: arendab tema oskust eesmärke seada, oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõstab õpimotivatsiooni, aitab kaasa õpitulemuste parandamisele.

Kujundava hindamise tulemust väljendatakse suulise või kirjaliku sõnalise hinnanguga või nendest hinnangutest kujunenud hindegaga. See hinne kantakse eKooli päevikusse ning talle lisatakse täpsustav kommentaar.

Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi.

Numbriline hindamine

Väraska Gümnaasiumis kasutatakse õpilaste numbrilise hindamise viiepallisüsteemi, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“ ja „3“ – „rahuldav“ (positiivsed hinded), hinne „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“ (mitterahuldavad hinded).

Numbrilisel

hindamisel:

1) hindegaga „5“ ehk „**väga hea**“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2) hindegga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5) hindegga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegga „4” 75–89%, hindegga „3” 50–74%, hindegga „2” 20–49% ning hindegga „1” 0–19% võimalikust punktide arvust.

Eritingimustel võib õpetaja % kohandada, kui ta on sellest eelnevalt teada andnud.

Arvestatud või mittearvestatud hindamine

Arvestatud või mittearvestatud hindamist kasutatakse valikkursustel, mis ei kuulu kohustuslike kursuste hulka. Värska Gümnaasiumis hinnatakse arvestatud /mittearvestatud (A/MA) riigikaitse, autoõpetus, “huviring” ja tekstiõpetus kursusi. Teiste valikainete kursuste hindamisel sätestatakse kursuse ainekavas hindamise põhimõtte, kasutades kas numbrilist või arvestatud - mittearvestatud hindamist

- 1) hindegga **arvestatud** hinnatakse kursusel ettenähtud mahus omandatud teadmisi ja loetakse positiivseks hindeks.
- 2) hindegga **mittearvestatud** hinnatakse kursusel ettenähtud mahus mitte omandatud teadmisi ja loetakse mitterahuldavaks hindeks.

Hindamine 10. - 12. klassis

Õpilase ainealaseid teadmisi, oskusi ja arusaamise taset võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Hindamistulemusi väljendatakse 10.-12. klassis suuliste ja kirjalike sõnaliste hinnangute ning

numbriliste hinnetega. Hindamine lähtub konkreetse ainevaldkonna eripärast. Aineõpetaja töökavas on kirjas vastava õppeaine/kursuse suuremad kirjalikud ja/või suulised tööd, arvestuste maht ning kokkuvõtva hinde kujunemise kriteeriumid, mida õpetaja konkreetse perioodi alguses tutvustab. Iga aineõpetaja ülesandeks on õpilastele õige ajaks teatavaks teha õppeaine nõudmised ning nende hindamise korraldus, sh ka kujundava hindamise osa hindamisprotsessis. Õpitulemuste omandamist kontrollivate kontrolltööde või teiste sarnaste mahukamate tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste aineõpetajatega jälgides seaduses ettenähtud nõudeid:

1. Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist.
2. Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd.
3. Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus kehtestatud korras järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagiaat, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „1“ („nõrk“).

Õpilase, kes on tulnud kontrolltööle (st ta on kohalolijana fikseeritud), kuid keeldub vastamast või lahkub pärast ülesande saamist tööd ära andmata, õpitulemuste saavutatust hinnatakse hindega „1“ („nõrk“). Sellistel juhtudel hinde parandamise võimalus puudub.

Kõik puudulikud hinded on eKooli päevikus kommentaaridega. Õpetaja võib kajastada eKooli märkuste lahtris positiivseid tähelepanekuid õpilaste kujundavaks hindamiseks.

Hindamine tugevdab õpilase õpimotivatsiooni ja toetab tema positiivset enesehinnangut. Samal ajal saab nii õpilane kui ka õpetaja ja lapsevanem tagasisidet õppimise tulemuslikkuse kohta ning suuniseid õppimise edasiseks muutmiseks.

Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava järgi, hinnatakse vastavalt individuaalses õppekavas ette nähtud hindamise korrale.

Järelevastamise ja järeltööde tegemise kord

Konsultatsioonide ja järeltööde korraldamine gümnaasiumis peab toetama õpilase eneseanalüüsi oma teadmiste ja oskuste kohta erinevates ainevaldkondades ning initsiatiivi puuduste kõrvaldamiseks ning toimetulekuks. Samas peab ka õpetaja tööaeg olema otstarbekalt planeeritud.

Õpilasele, kes jätab hinnatava ülesande kokkulepitud ajaks mõjuva põhjuseta täitmata, tehakse eKooli hinde kohale märged „1“ („nõrk“).

Kooli eesmärk on jõuda olukorrani, kus kõik õpilased saavutavad tundides ja hindelisi töid õigeaegselt sooritades vähemalt piisaval tasemel kooli- ja riiklikus õppekavas taotletud õpitulemused.

Järelevastamine on eelkõige õpilase erakorraline võimalus teha ebaõnnestunud töö uuesti.

Järelevastamine toimub kahel korral nädalas, selleks määratud õpetaja(-te) juures.

Järelevastamise päevad ning kestvus kehtestatakse direktori käskkirjaga.

Järelevastamise mistahes erisused otsustab kooli juhtkond ning teavitab sellest kooliperet koolis kasutatavate infokanalite kaudu.

Hindelise töö järele tegemiseks loetakse olukorda, kus õpilane ei saanud tööd sooritada mõjuval põhjusel (haigestumine, kooli esindamine, jt). Järele tegemise lepivad kokku aineõpetaja ja õpilane koostöös õppealajuhatajaga.

Puudumiste tõttu sooritamata ülesande täidab õpilane kahe nädala jooksul peale kooli naasmist.

Puudumise tõttu järelevastatud või järele tehtud töö hinne märgitakse eKooli kaldkriipsuga puudumise järele.

Järelevastamise korraldus:

- Õpilane, kes on hindelise töö ajal puudunud või kelle hindeline töö on ebaõnnestunud, pöördub õpetaja poole palvega saada võimalus töö sooritamiseks järelevastamise ajal kuni kahe nädala jooksul alates hinde kandmisest eKooli.
- Kui õpetaja ja õpilane on järeltöö ajas, vormis ja konsultatsioonide vajaduses ning kasutamises kokku leppinud siis:
 1. Õpilane registreerib end eKoolis järelevastamisele. Järelevastamisele on võimalik registreerida hiljemalt eelneva nädala neljapäev õhtuni.
 2. Õpetaja koostab järeltöö ja edastab selle õppealajuhatajale hiljemalt järeltöö toimumisele eelneva päeva lõunaks.
 3. Õpilane on õigel kuupäeval järelevastamise ajal kohal, saab järeltöid läbiviivalt õpetajalt töö ja sooritab selle õpetaja juhendi järgi.
 4. Õpetaja saab järeltöid läbiviivalt õpetajalt õpilase töö, kontrollib selle ning kannab töö eest saadud hinde hiljemalt järeltöö toimumise nädala lõpuks e-kooli.

Õpilasel ei ole õigust järelevastamiseks, kui

- õpilase töö teostamise viis ei vasta õpetaja poolt antud tööjuhendile ja/või töö tegemisel on kasutatud ebaausaid võtteid, nt mahakirjutamine, plagiaat;
- õpilane ei anna tööd ära või keeldub vastamast.

Järelevastatud või järele tehtud töö hinne märgitakse eKooli päevikus tärniga ja kokkuvõtval hindamisel arvestatakse viimast hinnet.

Üleminekueksamite korraldus

Õpiväljundite saavutamise ja õpitulemuste omandamise kontrollimiseks korraldatakse Värskas Gümnaasiumis 10.klassis üleminekueksameid. Need annavad aluse õppeaine põhivara kindlamaks omandamiseks.

Mai lõpunädalatel toimuva üleminekueksami õppeaine valib etteantud ainete hulgast õpilane ise. Eksamiplaan pannakse õpilastele-õpetajatele välja vähemalt 1 kuu enne eksamipäeva.

Üleminekueksami vormi otsustab aineõpetaja koostöös õpilasega, arvestades aine omapära, õpilase individuaalseid iseärasusi jm ja informeerib sellest õppealajuhatajat. Üleminekueksami vorm võib olla:

- kirjalik;
- suuline;

Õpetajad esitavad üleminekueksami materjalid õpilastele märtsikuu esimese nädala jooksul, õppealajuhatajale töö kinnitamiseks aga maikuu esimese nädala jooksul.

Õpetajal on õigus õpilane üleminekueksamist vabastada õpilase nõusolekul tema väga heal ning edukal osalemisel õppeprotsessis, aineolümpiaadil või muudel konkurssidel ja võistlustel.

Üleminekueksamile mõjuva põhjusega mitteilmumise korral on õpilase hinne „1“ („nõrk“) ning õpilasel on võimalus töö järele sooritada õppealajuhataja poolt määratud ajal.

Üleminekueksami päev on õpilastele tunnivaba. Eksamit võtab vastu ja hindab vähemalt kaheliikmeline Värskas Gümnaasiumi direktori poolt määratud komisjon.

Üleminekueksami eesmärk:

1. hinnata ainekavas määratletud õpitulemuste saavutatust;
2. saada tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest ehk üleminekueksamitega kontrollitakse ühe õppeaasta jooksul omandatud teadmisi ja oskusi
3. eksamitulemuste analüüsi alusel kavandada tugisüsteemid;
4. võimaldada õpilastel omandada eksamikogemust;
5. anda õpilasele ja lastevanematele tagasisidet õpioskuste ja õpiharjumuste kohta.

Tasemehindamine on osa kooli sisehindamise süsteemist.

Kokkuvõttev hindamine

Gümnaasiumiastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega.

Viie palli süsteemis kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Õpetaja lisab kokkuvõtvale hindele kommentaari eKooli märkuste lahtris õpilase akadeemilise taseme, võimekuse, omandamistempo, arengu, tööskuse ja -panuse, aga ka tahte ja huvitatuse ning käitumise kohta.

Viie palli süsteemis välja pandav kooliastmehinne kujuneb õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana. Kool võib valikkursuste hindamisel kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

Õpilasele, kelle kursusehinne on „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

Hinde ja hinnangu vaidlustamine

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada 10 päeva jooksul töö/hinde-hinnangu saamise päevast, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjenduse ja kirjaliku töö puhul koos vaidlusaluse tööga.

Kooli direktor teeb otsuse seitsme päeva jooksul ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

Käitumise hindamine

Käitumise hindamise mõte on saada koolipere liikmetelt igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Oluline on anda õpilastele kogu aeg tagasisidet, veel parem aga suunata ta ise oma käitumist jälgima, analüüsima, sellele hinnangut andma.

Õpilane peab

- 1) mõistma, mida temalt oodatakse;
- 2) teadma, mille alusel teda hinnatakse;
- 3) saama aru, missugused muutused tema käitumises on toimunud võrreldes eelmise hindamisperioodiga

Klassijuhataja teeb õppeaasta algul õpilastele teatavaks nende käitumise hindamispõhimõtted ning – kriteeriumid.

Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine (sh hilinemised ja puudumised) ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis (sh töörahu hoidmine tunnis) ja väljaspool kooli.

Gümnaasiumiõpilase käitumist hinnatakse kursuse lõpus hindegaga "eeskujulik", „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.

Hindegaga **"eeskujulik"** hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

Hindegaga **"hea"** hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.

Hindegaga **"rahuldav"** hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.

Hindegaga **"mitterahuldav"** hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata "mitterahuldavaks" ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

Õpilase käitumise kohta antakse õpilasele ja tema vanemale kirjalikku tagasisidet eKooli ja õpinguraamatu kaudu.

Täiendav õppetöö ja järgmise klassi üleviimine

Õpilase kursusehinnete ja antud hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisesse klassi või jätta täiendavale õppetööle. Õpilaste järgmise klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle jätmise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu (ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajaks).

Värskas Gümnaasiumi järgmisesse klassi viiakse gümnaasiumiastme õpilane, kelle puhul õppeaasta lõpul sõnalised hinnangud näitavad õppimise arenemist positiivses suunas ja/või kokkuvõtvad kursusehinded on positiivsed.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, mille kursusehinne on „puudulik“ või „nõrk“ või milles on õpilasele antud mitterahuldav hinnang. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu.

Valikkursuste, riigikaitse I, II, ning autoõpetus I, II, hinded ei ole määravaks klassist klassi üleviimisel. Vastavad kursusehinded peavad olema positiivsed kooliastme lõpus.

Karjääriteenuste korraldus

Värska Gümnaasiumis püüab gümnaasiumiastme õpilast igati toetada tema isiksuseomaduste ja reaalse võimaluste hindamisel ning karjääriotsuste ja eneseteostuse seostamisel kaasaegse töömaailmaga. Koolis on tagatud karjääriteenuste kättesaadavus mitmeti.

- Kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärged: aineõppesse tuuakse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid ning viiakse läbi ainetüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi (võimalusel ka koolidevahelisi) projekte.
- Valikaine „Majandusõpetus“ ja „Ettevõtlusõpe“ võimaldavad käsitleda nii teoreetilisi kui praktilisi teemasid, mis kujundavad õpilastes huvi tööturul toimuva vastu, arendavad otsustusvõimet ja valmisolekut elukestvaks õppeks.
- Tunnivälise tegevuse käigus toimuvad koolis teemapäevad ning korraldatakse õppekäike ettevõtetesse-asutustesse, mis tutvustavad kutsevalikuvõimalusi ning suunavad-toetavad karjääriotsuste tegemist ning on abiks noorte eneseteostuse planeerimisel.
- Koostöös Põlvamaa Rajaleidja kutse- ja karjäärinõustajatega ning Värska Avatud Noortekeskuse ja Värska Gümnaasiumi huvijuhi ja klassijuhatajatega on abivajajatele (õpilane, lapsevanem, õpetaja) tagatud karjäärialane nõustamisteenus. Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse ning veebilehtede (nt www.rajaleidja.ee) soovitamise ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on gümnaasiumijärgselt võimalik õpinguid jätkata.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul;
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses;
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- statsionaarsest õpest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina;
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
- eneseanalüüsi koostamisel;
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike ja viiakse läbi projekte.

Projektid arendavad õpilases oskust töötada iseseisvalt ja meeskonnas, oskust eesmärged seada ja tulemusi analüüsida, oskust loovalt mõelda ja omandatud teadmisi uutes olukordades kasutada.

Koolisisesed ainealased projektid sünnivad koostöös õpilasesinduse, klassijuhatajate, aineõpetajate, ringijuhatajate ja huvijuhatajate vahel.

Aineülelised projektid on ette valmistatud ainekomisjonide või aineõpetajate ja/või õpilaste omavahelises koostöös.

Koolidevahelised projektid annavad õpilasele kogemuse õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes.

Õppetööd toetavad ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust või kursuse algust, nad on kooskõlas õppekava õpitulemustega ning projektid ja -teemad lisatakse kooli üldtööplaani. Projektide kavandamist ja läbiviimist koordineerivad aineõpetajad või direktori poolt määratud isikud.

Värskas Gümnaasiumis korraldatakse õppetööga seotud projektide kõrval ka gümnaasiumi õppesuundi tutvustavaid projektipäevi nii koolis kui väljaspool kooli.

Õpilase nõustamine ning vanema teavitamine

Gümnaasiumisse astunud õpilasi nõustab esimestel kohtumistel ja esimesel koolinädalal koolikorralduslikes ning õppekava ja õppesuundi tutvustavates küsimustes eelkõige klassijuhataja. Tutvustavate vestluste/tundide järel orienteerub õpilane kooli igapäevases korralduses, õppekava ülesehituses ja eesmärkides. Gümnaasiumiastmes alustaja vaatab teadlikult ja kaalutletult üle õppesuuna valikained, tutvub kooli personaliga, orienteerub õppetöös oluliste inimeste ametiülesannetes, oskab vajadusel pöörduda nõu saamiseks õige(te) töötaja(te) poole (sh kooli juhtkond) ja oskab vajadusel koostöös nendega oma õpinguid ja arengut planeerida.

Gümnaasium võimaldab kooli õpilastele nõustamise kogu õppekava läbimise jooksul. Klassijuhataja ülesandeks on oma klassi õpilaste õppekava täitmise jälgimine, õppekava täitmisel tekkinud probleemide vahendamine, õpilase personaalne nõustamine õppevõrgude tekkimisel, tugisüsteemide ja muu õpiabi soovitamine, õpilase ja õpetajate vahel tekkinud

arusaamatuste esmane lahendamine, konsultatsioonide ja järelevastamiste koordineerimine, õpilasele edasiste õpivõimaluste tutvustamine ning koostöö koduga. Vajadusel kaasab ta teatud probleemide lahendamiseks aineõpetajad ning kooli juhtkonna liikmed.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused, õppekäigud jms tehakse gümnaasiumiastme õpilasele teatavaks kursuse algul. Õpilasel on kõigis õppekorralduslikes küsimustes õigus pöörduda klassijuhataja, kooli juhtkonna ja hoolekogu poole.

Värskas Gümnaasiumis võimaldab igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses õpilasel seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning erinevaid töömeetodeid katsetades leida endale sobivaim õpistiil. Gümnaasium pöörab erilist tähelepanu andekate õpilaste arendamisele individuaalse nõustamise ja juhendamise kaudu (nt TÜ Teaduskooli kursused, aineolümpiaadid jms).

Lisaks gümnaasiumi õppekava läbimiseks vajaminevale korraldab kool õpilase teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilasele karjääriteenuste kättesaadavuse nii õppetöö kui õppetööd toetavate tegevuste kaudu (arenguestlused, külalisõpetajate-lektorite infotunnid, kohtumised eriala- või tugispetsialistidega, õppekäigud, ettevõtluspäevad, töövarjupäev jms). Koostöös Põlvamaa Õppenõustamiskeskusega on õpilasele tagatud karjäärinõustaja teenus.

Kool teavitab õpilasi ning vanemaid õppe ja kasvatuse korraldusest koolis

- vahetu suhtlemise teel (kohtumised-vestlused, e-kiri, telefonikõne - lapsevanemad on kohustatud kooli teavitama oma kontaktandmetest ja nende muutumisest),
- eKooli ja
- kooli kodulehekülje kaudu.

Kooli ja vanema koostöö koordineerimiseks kutsub direktor vähemalt üks kord aastas kokku lastevanemate üldkoosoleku.

Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Gümnaasiumi lõpetab õpilane vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud tingimustel ja korras.

Kooli õppenõukogu otsusel väljastab Värskas Gümnaasium lõputunnistuse gümnaasiumi õpilasele:

1. kelle kohustuslike õppeainete kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad, arvestatud või mille hinnangud vastavad kehtestatud nõuetele;
2. kes on sooritanud eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid riigi poolt sätestatud miinimumnõuetele.
 - * Riigieksamite vormid ja aja kehtestab haridus- ja teadusminister ja nende ettevalmistamisel lähtutakse gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud kõigile õpilastele kohustuslikest õpitulemustest.
 - * Õpilased, kes on gümnaasiumis õppinud eesti keelt teise keelena, õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, ning õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.
 - * Matemaatikas valmistatakse ette kitsa matemaatika ja laia matemaatika riigieksam ning gümnaasiumilõpetaja valib ühe neist.
 - * Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatava võõrkeele riigieksami võib haridus- ja teadusministri kehtestatud tingimustel ja korras asendada rahvusvaheliselt tunnustatud eksamiga samas keeles.
3. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, mille ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja korra on kehtestanud haridus- ja teadusminister.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele on seadusega sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö kas kooli ruumides õppetunnina, veebipõhise õppena (e-kursus) või väljaspool kooli õppekäiguna, õppekursioonina vms tegevusena. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist.

Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Õpetaja lähtub töökava koostamisel gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli õppekavast ning neis esitatud ainekavadest. Lähtuvalt ainekavast koostab õpetaja igaks õppeaastaks oma töö üldise planeerimise aluseks töökava. Töökava koostamisel arvestab õpetaja kooli materiaalseid ressursse, eripära ja arengusuunda, klassi omapära ning õpilase vaimseid võimeid.

Õpetaja planeerib oma töö gümnaasiumis kursuste kaupa ja koostab töökava uue kursuse alguseks. Õpetaja vastutab töökavas ettenähtud terviku õpetamise eest. Õpetaja töökava on õpilastele soovi korral kättesaadav uue kursuse esimesest päevast alates. Kursuse jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitatakse õpilast kursuse algul.

Õpetaja töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja õppetegevusi. Õpetaja töökavas esitatavad andmed on järgmised:

- 1) eesmärgid
- 2) õpitulemused
- 3) õpetamise ja hindamise erisused (diferentseeritud aineõpetuse puhul)
- 4) õppematerjalid, õppekirjandus
- 5) ajaline plaan ainetunni või nädala kaupa
- 6) tunnis/nädalas läbitav(ad) teema(d), alateema(d) ehk õppesisu
- 7) uued mõisted, märksõnad
- 8) õppekeskkond, õppetegevus ja lõiming, sh läbivad teemad
- 9) tagasisidestamine ja hindamine.

Töökava alusel kavandab õpetaja eelnevalt iga konkreetse õppetunni kava. Õppetunni kava koostamise vormi valib õpetaja ise.

Õpetajate töö sisukust hinnatakse sisehindamise käigus vastavalt sisehindamisplaanile.

Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 1) Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse lähtudes gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.
- 2) Kooli õppekava on arenev ja avatud dokument. Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise, muutmise ja kehtestamise eest vastutab direktor.
- 3) Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse õppeasutuse pidaja ning riikliku järelevalve läbiviija märkused ja ettepanekud ning kooli sisehindamise käigus esiletõusnud mõtted ja soovid õppekava täiendamiseks, korrigeerimiseks või uuendamiseks. Ettepaneku selleks võib teha mistahes töörühm (ainekomisjon, õpilasesindus, hoolekogu, juhtkond vms) koosoleku protokollist väljavõtte vormis. Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes valmistab ette kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu.
- 4) Õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Rakendussätted

10. ja 11. klassile hakkab õppekava kehtima selle vastuvõtmisest. Kogu gümnaasiumi ulatuses viiakse õpe käesoleva õppekavaga kooskõlla hiljemalt 2018. aasta 1. septembriks.